

► Põhja-Tallinna valitsus avas Stroomi keskuses helkuripuu. Linnaosavanema Raimond Kaljulaidi sõnul sündis idee, nähes linnaosas liikuvaid lapsi ja ka eakaid, kel puudus helkur.

«Kogemus näitab, et need puud on väga populaarsed. Seega otsustasime selle ilusa traditsiooni tuua ka Põhja-Talinnasse. Nii et kui teil ei ole helkurit, tulge ja võtke see Stroomi keskuse teise korruse jõulupuul küljest,» ütles Kaljulaid. Linnaosavanem lisas, et helkuripuu avamisega soovib Põhja-Tallinna valitsus juhtida tähelepanu pimedate hooaja algusele ja liiklusohutusele.

Loeng diabeedist keskraamatukogus

► Täna kell 17.30 toimub keskraamatukogus (Estonia pst 8) Annika Härmita tasuta loeng I tüüpi diabeedist. Loengus tuleb juttu, mis haigusega on tegu, millised on veresuhkru soovituslikud väärtused ja haige abivahendid. Loeng toimub keskraamatukogu ja Eesti ödede liidu sarjas «Tunnike tervise heaks».

luba lihtsalt ei anna,» nendib Albrant. Nimelt on lapse ametliku elukoha ümberregistreerimiseks vaja seaduse järgi mõlema vanema nõusolekut. Kuigi toimingut saaks teha minutitega, peab ema võtma ette kulu- ja aeganõudva kohtulahingu. «Elukohavahetuse küsimus on väga terav ka Eesti piires,» nendib Albrant. «Oleme aidanud naistel kas või Pärnust Tallinna kolida. Eestist välja minek on veelgi keerulisem.»

Raske pääseda isegi puhkusele

Ka välismaale elama või isegi puhkama sõitmiseks on seaduse järgi vaja mõlema vanema nõusolekut, ning vaimse vägivalla eesmärgil kasutatakse seda pahatühti ära. «Endised abikaasad ütlevad, et sina võid ju minna, aga laps jääb Eestisse. Mees mitte et takistab välismaal abiellumist, mõni ei lase naisel isegi puhkusereisidele minna,» mainib psühholoog Ülle Kalvik. «See on absurdne olukord.»

sega Saksamaale elama – tal oli seal töökoht, elamispiind, kõik võimalused. Aga isa poolt nõusolekut ei tulnud, selle nimel tuli pikk kohtuprotsess ette võtta,» räägib Albrant, kelle sõnul suudeti lõpuks siiski õiglus jalule

Ka lapse-röövlist isa sai õiguse lapsega edasi kohtuda.

seada ja naine sai uut elu alustada. «Laps ei tohtinud aga terve kohtumenetluse ajal emaga koos Saksamaale reisida, isegi paaripäevane reis oluks kohutumääruse rikkumine.»

Võit suudeti saavutada tänu lapse heaolu esikohale seadmisel. «Kohus peab hooldusõiguste küsimustes lähtuma lapse huvidest,» nendib Albrant. «Kogu menetluse käigus uuritakse välja, mis on lapse parimad huvid – kas minna vane-

KANNATAJAKS LAPS: Tihti julpanna l

maga kaasa või jääda teise vanemaga Eestisse. Seadus ütleb, et kohus peab arvesse võtma vanema senist panust lapse kasvatamisel – kes tegelikult lapse eest hoolitsenud on. Peab vaatama, kellel on lapsega hea hingeline side. Kohus peab vaatama mõlema vanema valmisolekut last kasvatada ja ka majanduslikku seisundit.»

Hooldusõiguste eest kohtus võitlemine võib võtta aga aastaid.

Mõni isa kasutab ema soovi välismaale minekuks Kalviku sõnul ka võimalusena naist lapse silmis maha teha. «Ikka öeldakse, et vaata kui paha ta on, tahab sind kuhugi viia, aga mina ju armastan sind. Lapsed tihti ütlevadki, et isa ju hakkab nutma ja on kurb, kui ta mind üldse ei näe,» räägib psühholoog.

Albranti sõnul avastavad isad väga tihti alles siis, kui alimendide maksimine hakkab

reaalsuseks saama, et soovivad lapse eest võrdselt hoolt kanda

«Kui suhte taustaks on vaimne või füüsiline vägivald, siis võiks öelda, et selline asi juhtub sada protsenti,» ütleb ta. «See ajab ka lapsed segadusse – kunagi pole isa neist huvitunud, aga nüüd järsku muutul päevapealt hoolitsevaks, hakkab kingitusi ostma. Lapsele or järsku tekkinud «hea» isa, keda ta on oodanud aastaid. Näiteks mainitud Saksamaa juhtumise ei olnud isa lapsega kontakt otsinud neli aastat, aga siis äkki tahtis hakata teda kasvatama ja ta ema juurest ära võtta.»

Huvitab raha, mitte laps

Albranti sõnul pärast hooldusõiguse saamist isade hoolivus aga raugneb ning lapse eiramine jätkub. «Praktikas on nii et need isad panevad lapse lasteada või võtavad kõik oma sugulased appi,» nendib ta. «Koh-

JURIST: Kohtud ohvrustavad e

► Kohtu korraldus sunnib suhtlema ka selliste isadega, kes on peksnud ema või ka lapsi endid.

Eestis on ette tulnud palju juhtumeid, kus laps ei taha isaga kohtuda, aga kohus saadab ta isa juurde. «Ühes juhtumis näiteks sunniti epileptilist last

isa juures käima, kuigi laps ise ei tahtnud,» räägib Ülle Kalvik (pildil). «Isal oli uus pere ja väike laps, kes öösiti nuttis, epileptiline laps vajab aga vaikust ja rahu. Isa õiguste kaitsmiseks võetakse kohtus lapselt tema õigused ja emalt võimalus last kaitsta. See mõjub väga halvasti naise enesekindlusele – ta tunneb, et ei

pääse selle mehe võrgust kunagi,» rõhutab Kalvik.

«Meie praktika on see, et latus määratakse kogu aeg lapse suhtlemiskord. Risk aga jätis püsima, et lapse kaudu ema kontrollimine edasi,» l jurist Merle Albrant. «Kui sed ise räägivad, et isa on r kallale tulnud või emale ka